

Obec Hažín

Obecný úrad Hažín, č. 122, 072 34 Zalužice

Tel 056/647 12 87

E-mail: hazin@lekosonline.sk

www.hazin.sk

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HAŽÍN

2014-2020

Spracované v rámci projektu EARTH, ktorý je spolufinancovaný Programom cezhraničnej spolupráce ENPI. Tento dokument bol vytvorený s pomocou Európskej únie. Za obsah publikácie zodpovedá výlučne autor a v žiadnom prípade nepredstavuje stanovisko Európskej únie.

Program je spolufinancovaný
z prostriedkov Európskej únie

Program cezhraničnej spolupráce ENPI
Maďarsko–Slovensko–Rumunsko–Ukrajina

Obsah

Úvod.....	1
Riešitelia.....	1
Základné údaje.....	1
Dôvody spracovania PHSR.....	1
Metodika.....	2
Východiskové a vstupné podklady.....	2
Analytická časť	4
Socio-ekonomická analýza.....	4
SWOT analýza.....	12
Programová časť	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Vízia.....	15
Strategický cieľ.....	15
Ciele, opatrenia a aktivity	17
Zabezpečenie realizácie	21
Akčný plán – obec	22

Úvod

RIEŠITELIA

Zodpovedné organizácie: Obec Hažín a Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice, n. o.

Autori: Ing. Marianna Šimková, Mgr. Martina Vargová, Ing. Jaroslav Tešliar, PhD., Ing. Jozef Šulák, Ing. Marcela Juhászová, Mgr. Alena Kučeravcová, Mgr. Ján Dzurdženík.

Spolupráca: Poslanci Obecného zastupiteľstva a obyvatelia obce Hažín

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Názov obce:	Hažín
Identifikačné číslo organizácie (IČO)	00 325 155
Oficiálna adresa:	Obecný úrad Hažín, č. 122, 072 34 Zalužice
Starostka:	Ing. Marianna Šimková
Telefónne číslo, e-mailová adresa:	056/647 12 87, hazin@ekosonline.sk , obechazin@gmail.com
Web:	www.hazin.sk

DÔVODY SPRACOVANIA PHSR

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR) obce je jedným z programových dokumentov definovaných Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Podľa tejto normy (§ 5) sa podpora regionálneho rozvoja vykonáva podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, PHSR vyššieho územného celku a podľa PHSR obce. Podľa § 8 spomenutého zákona, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. Vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva. PHSR pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti. Schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie finančného príspevku zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov.

Program rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z

- a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a
- e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.“..

METODIKA

Prvým krokom pri tvorbe PHSR bolo zostavenie pracovného tímu pozostávajúceho z odborníkov v oblasti regionálneho rozvoja a obyvateľov obce Hažín. Následne pracovný tím pristúpil k spracovaniu analýz.

Informácie použité v socioekonomickej analýze (audite zdrojov) poskytla zväčša samotná obec. Využité však boli aj existujúce externé zdroje predstavujúce spracované koncepčné materiály.

SWOT analýza bola spracovaná formou brainstormingu s obyvateľmi obce. V rámci silných stránok boli zadefinované východiská a zdroje rozvoja obce, v rámci slabých stránok nedostatky, rezervy a negatíva vo vzťahu k okolitému prostrediu. Ďalšia časť SWOT analýzy sa sústredila na definovanie príležitostí a ohrození.

Zo socioekonomickej analýzy a SWOT analýzy vyplynuli sila, potenciál a príležitosti pre rozvoj obce a boli identifikované hlavné problémové oblasti a ich príčiny. Ku každej problémovej oblasti bol priradený cieľ, ktorý sa v tejto oblasti chce dosiahnuť a návrhy opatrení, ktoré by mali splneniu tohoto cieľa napomôcť.

SWOT analýzu ako aj návrhy cieľov a opatrení na ich dosiahnutie mali obyvatelia možnosť pripomienkovať prostredníctvom sociálnej siete.

Z časového hľadiska je stratégia navrhnutá na 7-ročné plánovacie obdobie 2014 – 2020.

VÝCHODISKOVÉ A VSTUPNÉ PODKLADY

Pre vypracovanie analýzy boli ako podklady použité tieto materiály:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hažín 2006
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011
- Metodická príručka pre vypracovanie PHSR obce (MVRR SR, 2004)
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – záväzná časť v znení KURS 2011
- Územný plán veľkého územného celku Košický kraj - Zmeny a doplnky 2009
- Územný plán obce Hažín
- Partnerská dohoda na roky 2014 – 2020 (OP Výskum a inovácie, OPIntegrovaná infraštruktúra; OP Ľudské zdroje; OP Kvalita životného prostredia; IROP, OP Efektívna verejná správa; OP Rybné hospodárstvo)
- Program rozvoja vidieka
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja - 3. aktualizácia (2011)
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku (vydavateľstvo VEDA Bratislava 1977)
- Atlas krajiny SR
- údaje Štatistického úradu Slovenskej republiky (www.statistics.sk), Ministerstva životného prostredia (www.enviroportalsk, atlas.sazp.sk), Košického samosprávneho kraja (www.vucke.sk)
- Správa IPCC
- Integrovaná stratégia rozvoja územia Laborec - Uh, 2012
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

Analytická časť

SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA

Širšie regionálne a územné súvislosti

Obec Hažín je súčasťou mikroregiónu Juh Šíravy, nachádza sa v severovýchodnej časti okresu Michalovce, ktorý je súčasťou Košického kraja. Mikroregión tvorí južnú nábrežnú časť vodnej nádrže Zemplínska šírava a zároveň severnú časť Východoslovenskej roviny južne od predhoria Vihorlatských vrchov.

Južnú hranicu katastra tvorí katastrálna hranica s obcou Iňačovce, západnú katastrálne hranice s obcami Zalužice a Jastrabie pri Michalovciach, severnú katastrálne hranice s obcami Lúčky, Zalužice a Závadka, východnú katastrálne hranice s obcami Blatné Remety a Blatné Revišťa.

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1336. Stavebne je obec založená ako hromadná cestná dedina. Južnú časť obce tvorí ulica s veľkoryso založeným verejným priestorom, pôvodná stavebná štruktúra je zachovalá, charakteristická úzka parcelácia kolmá na cestu je čitateľná v centre obce aj v súčasnosti. Sú tu zachované objekty ľudovej architektúry – hospodárske stavby a predovšetkým rodinné domy. V siluete obce dominuje identifikačný symbol obce v krajine - veža kostola.

Kľúčovými regionálnymi a územnými danosťami vyššie vymedzeného územia sú:

- periférnosť územia v národnej mierke, aj z pohľadu EÚ
- dostupnosť pracovných príležitostí, sociálnej a vybavenostnej infraštruktúry vyplývajúca z polohy vo vzťahu k Michalovciam a k Sobranciam
- väzba na vodnú nádrž Zemplínska šírava, ako významný rekreačný priestor, dostupnosť priestoru rybníkov v Sennom, atraktívneho prírodného prostredia podhoria Vihorlatských vrchov, vinohradníckej oblasti Tibava
- dostupnosť nadradenej cestnej siete - cesty I/50 a výhľadovo diaľnice D 1
- znížená kvalita životného prostredia daná dlhodobým negatívnym vplyvom priemyselnej výroby v centrách osídlenia Humenné, Strážske, Vranov nad Topľou, Vojany ale aj Michalovce
- znížená kvalita a hladina podzemných vôd vyplývajúca z vyššie uvedeného a z prevádzky vodnej nádrže Zemplínska šírava
- ekologicky narušená krajina charakteristická dlhodobým poľnohospodárskym využívaním územia

Počet obyvateľov obce Hažín je 467. Katastrálne územie obce Hažín má rozlohu 1 632 ha.

Prírodné danosti

Zastavané územie obce je na miernom južnom terénnom zlome, stred obce je v nadmorskej výške 120 m n. m.

Geomorfologicky územie zasahuje do dvoch celkov. Do severovýchodnej časti územia zasahuje Východoslovenská pahorkatina podcelkom Zálužická pahorkatina. Východoslovenská rovina je na juhu

územia zastúpená podcelkom Iňačovská tabuľa, prechádzajúceho v juhozápadnej časti do Senianskej mokrade charakteristickej intenzívnejším poklesom. Nadmorská výška sa pohybuje od 102 m n.m. do 145 m n.m. Územie charakterizuje reliéf rovín a nív s mokradovými depresiami.

Z pôd majú najväčšie rozšírenie glejové fluvizeme, smerom na juh prechádzajú do pseudoglejí. Podľa zrnitostných tried prevažujú ílovito-hlinité pôdne druhy s nízkym obsahom humusu.

Hydrologicky patrí územie do povodia Bodrogu. V obci Hažín sa nenachádza žiadny potok. Územie je odvodňované kanálmi, ktoré ústia do Čiernej vody a Okny a potom do rieky Uh.

Klimaticky patrí územie do teplej oblasti. Priemerná ročná teplota vzduchu je 8-9°C, s priemernými ročnými úhrnmi zrážok 600-700 mm. Prevládajúci smer vetra je severozápadný, na bezvetrie pripadá 48% dní v roku.

Podľa IPCC (správa z roku 2013), do roku 2035 vzrastie priemerná ročná teplota vzduchu o 1 – 1,5°C a do roku 2100 o 2 až 3°C (oproti priemeru z rokov 1986 – 2005). Priemerné ročné úhrny zrážok vzrastú cca o 10%, zhorší sa však ich rovnomernosť a možno očakávať obdobia such a obdobia nadmerných zrážok spojených s povodňami. Počas 21. storočia je pravdepodobný aj nárast vln horúčav.

Do prirodzenej skladby rastlinných spoločenstiev podstatne zasiahli vodohospodárske úpravy, intenzifikácia poľnohospodárstva a ďalšie faktory. Pôvodná lesná pokrývka bola odstránená a premenená na ornú pôdu. Z hľadiska migrácie živočíšnych druhov je potrebné zdôrazniť význam lokality Senné rybníky (k. ú. Iňačovce, Blatná Polianka), ako významnú oddychovú lokalitu vodného a pri vode žijúceho vtáctva počas jarných a jesenných migrácií vtákov.

Súčasná krajinná štruktúra skúmaného územia je charakteristická vysokým stupňom zornenia, veľkým podielom lúk a pasienok a absenciou lesných plôch. Podiel plôch krajiny štruktúry v obci je nasledovný: 67% územia tvorí orná pôda, 25% lúky a pasienky, 3% záhrady, ovocné sady, 3% zastavané plochy, 2% vodné plochy. Stupeň ekologickej stability (podľa miery ekologickej kvality vegetácie) je pomerne nízky.

Do katastrálneho územia Hažín zasahuje:

Chránené vtáčie územie (CHVÚ) Senné, ktoré zaberá v k. ú. obce Hažín južnú časť lokality Blatá. Dôvodom vyhlásenia CHVÚ bolo, že je jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov: volavka purpurova (*Ardea purpurea*), volavka striebřistá (*Egretta garzetta*), lyžiarik biely (*Platalea leucorodia*), bučiak nočný (*Nycticorax nycticorax*), rybár bahenný (*Chlidonias hybridus*), kaňa močiarna (*Circusae ruginosus*).

Prvky územného systému ekologickej stability:

Nadregionálne biocentrum Senné rybníky, k. ú. Hažín, Senné, Blatné Remety, Blatná Polianka, Iňačovce – je súbor umelo vybudovaných rybníkov a prilahlý komplex mokrých a mezofilných lúk, významná migračná lokalita, hniezdisko vtáctva a refúgium zveri.

Nadregionálny biokoridor Čierna Voda - zahrňuje v sebe Senné rybníky a regionálne biocentrá Karná (NPR Jovsianska hrabina), Zemplínska Šírava, Olšany, Sekera a Lúky pri Blatnej Polianke, široký krajinný priestor spájajúci Latoricu s Vihorlatom, významná ťahová cesta sťahovavého a pri vode žijúceho vtáctva, zvyšky lužných lesov.

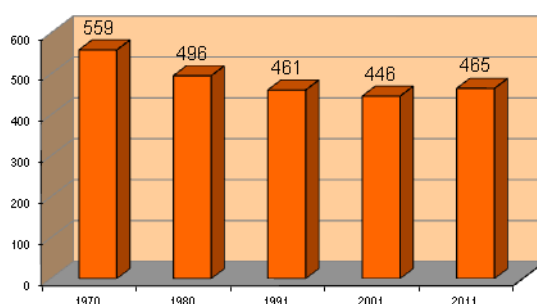
Ľudský potenciál

V roku 2013 žilo v obci Hažín 482 obyvateľov, z toho trvalý pobyt tu má 467 ľudí. V roku 2013 bolo narodených 6 detí, prisťahovaných 19, odsťahovaných: 14, zomreli: 0.

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1970 – 2011:

ROK SČÍTANIA	1970	1980	1991	2001	2011
Počet obyvateľov	559	496	461	446	465
Prírastok obyvateľov		-63	-35	-15	+19
Index rastu		88,7	92,9	96,7	104,26

Počet obyvateľov

POHLAVIE	POČET (SČÍTANIE 2011)
Žena	247
Muž	218

Počet obyvateľov od roku 1970 permanentne klesal, obrat nastal medzi rokmi 2001-2011.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 1991 – 2011:

ROK	POČET OBYVATEĽOV SPOLU	PRED PRODUKTÍVNY	PRODUKTÍVNY	PO PRODUKTÍVNY
1991 abs.	461	92	248	121
%	100	19,95	53,7	26,2
2001 abs.	446	89	240	117
%	100	19,95	53,81	26,23
		Do 15 r.	15-64 r.	Nad 65 r.
2011 abs.	465	62	336	67
%	100	13,3	72,3	14,4

Rozbor vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva za predchádzajúce desaťročie dokumentuje pokles podielu detskej zložky populácie, pokles poproduktívnej populácie a nárast podielu obyvateľov v produktívnom veku.

Deti (do 15 rokov)

- počty novonarodených detí: rok 2011: 2, 2012: 4, 2013: 6
- v predškolskom veku – spôsoby ich opatery – doma alebo ich odvážajú rodičia do škôlky, jaslí: 32
- MŠ Zalužice: 5 MŠ Michalovce 8 doma: 19
- počet detí v navštevujúcich základnú školu spolu: 42, dochádzka Zalužice: 15, Michalovce: 27

Študenti (18 - 24 rokov)

- študenti stredných škôl rôzneho typu s dennou dochádzkou: 28
- študenti stredných škôl rôzneho typu s týždennou dochádzkou (ubytovanie na internátoch): 0
- študenti vysokých škôl: 30
 - Študenti denného štúdia s dennou dochádzkou: 0
 - Študenti s týždennou dochádzkou (ubytovaní na internátoch): 30

Obyvatelia v produktívnom veku

- počet zamestnaných: 170 (okrem dôchodcov)
- materská dovolenka: 3
- rodičovská dovolenka: 5

Obyvatelia v poproduktívnom veku: 102

- pracujúci dôchodcovia: 11

Ďalšie informácie o obyvateľoch:

ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV PODĽA VZDELANIA	POČET
Základné	61
Stredoškolské	257
Vysokoškolské	79
iné	68

Bývanie a občianska vybavenosť

Ku dňu sčítania r. 2011 bolo v obci spolu 157 domov z toho trvale obývaných 123 domov

Vývoj počtu trvalo obývaných bytov v rokoch 1970 - 2001: rok 2011

ROK SČÍTANIA	1970	1980	1991	2001	2011
Počet trvale obývaných bytov	133	140	150	125	123
Prírastok bytov		+7	+10	-25	-2

Počet byt. / 1000 obyv.	237,9	282,2	325,3	347,5	264,52
Okres Michalovce	233,9	257,5	283,0	278,2	

Školstvo

V obci Hažín sa nenachádza MŠ, ani ZŠ. Deti a žiaci dochádzajú do obce Zalužice resp. do okresného mesta Michalovce. V ZŠ Zalužice sa nachádza detašované pracovisko základnej umeleckej školy Sobrance.

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

Obyvatelia využívajú lekárske služby v Michalovciach, alebo v Sobranciach.

Komerčná infraštruktúra, maloobchod, ubytovanie a stravovanie

V obci sa nachádza jedna predajňa so zmiešaným tovarom a pohostinstvo. Z ostatných poskytovaných služieb je tu autoservis, autošrotovisko, svadobná agentúra, dom smútku.

Kultúra a osвета

V obci Hažín je zrekonštruovaný objekt kultúrneho domu o kapacite 80 miest s kuchyňou, knižnica s 1500 knižnými zväzkami, Miestna organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska, základný kolektív Ideálnej mládežníckej aktivity, Obecný športový klub, miestny klub Matice Slovenskej, OZ ResetH.

Telovýchova a šport

Hažín má futbalové ihrisko a nové športové plochy v strede obce, ktoré pozostávajú z tenisového kurtu, viacúčelového ihriska pre rôzne športové hry, volejbalové a detské ihrisko s oddychovou plochou. V komunitnom centre je zriadené fitness.

Ekonomické podmienky a cestovný ruch

Zdroje nerastných surovín

V hodnotenom území sa neprevádza ťažba nerastných surovín.

Riešené územie spadá aj do prieskumného územia „Východoslovenská Nížina I. – ropa a zemný plyn“.

Polnohospodárska výroba

Z hľadiska pôdno-klimatických a pôdno-ekologických podmienok pre poľnohospodárstvo patrí hodnotené územie do nížinnej oblasti.

Polnohospodárska výroba je v rámci územia vo veľkej miere obmedzená. Areál poľnohospodárskeho dvora je v schátranom stave. Pôdu obhospodarujú poľnohospodárske podnikateľské subjekty a súkromne hospodáriaci roľníci.

Lesné hospodárstvo

Vzhľadom na prírodné podmienky sa lesné hospodárstvo v hodnotenom území neprevádzkuje – v katastrálnom území obce sa nenachádza LPF.

Výroba, stavebníctvo a skladové hospodárstvo

V hodnotenom území sa zariadenia priemyselnej a remeselnej výroby, stavebníctva a skladového hospodárstva nenachádzajú. Dôvodom sú poloha v blízkosti okresného mesta a charakteristické danosti územia vhodného na poľnohospodárske, sekundárne na rekreačné využitie.

Cestovný ruch

Katastrálne územie obce Hažín je v zmysle Regionalizácie cestovného ruchu v Slovenskej republike (Ministerstvo hospodárstva SR, odbor cestovného ruchu, 2005) súčasťou Dolno zemplínskeho regiónu CR. Ten patrí medzi regióny s podpriemerným potenciálom CR v rámci SR. Ani samotná obec Hažín nemá veľký potenciál pre rozvoj CR. Územie je v kontakte so Zemplínskou šíravou a s rybníkmi pri obci Senné (významné hniezdisko vtáctva) preto tu existuje istý potenciál vyplývajúci z možnosti rozvíjať pobytovú i krátkodobú rekreáciu s využitím týchto neďalekých atraktivít. Obec teda má predpoklady sekundárneho rozvoja aktivít CR (napr. ubytovacie, stravovacie zariadenia, agroturistika) využívajúcich blízkosť Zemplínskej šíravy, alebo rybníkov pri Sennom.

Dopravná infraštruktúra

Cesty

Územie je dopravne napojené cestou I. triedy č. 50 Michalovce – Sobrance – št. hranica s Ukrajinou. Na cestu I/50 sa napája cesta III/050 234 smer Hažín. V hodnotenom území je navrhovaná trasa diaľnice D1 (Pozdišovce – št. hranica SR/UA).

Priebeh vývoja nárastu dopravnej zátiaženosti hlavných ciest v tomto území je známy z vykonaných celoštátnych profilových sčítaní dopravy ako celoročný priemer 24 hodín v rokoch 1990, 1995, 2000, 2005 a v r. 2010. V uplynulom období na hlavnom ťahu cesty I/50 (úsek Michalovce – križovatka s cestou III. Triedy, smer Hažín) osobná aj nákladná doprava stúpa.

ROK	NÁKLADNÉ AUTOMOBILY A PRÍVESY	OSOBNÉ A DODÁVKOVÉ AUTOMOBILY	MOTOCYKLE	SÚČET VŠETKÝCH AUTOMOBILOV A PRÍVISOV
2010	1108	6781	21	7910
2005	921	6443	21	7385
2000	838	4141	20	4999

Podobný trend vzostupu dopravy je aj na vedľajších cestách.

V koridore cesty I/50 sa plánuje diaľnica D1, ktorá prevezme dopravné funkcie nadregionálneho a medzinárodného významu. V súčasnom období príprava tejto investície na úseku Pozdišovce - štátna hranica SR/UA v štádiu hodnotenia vplyvov na ŽP (EIA). Plánovaný začiatok výstavby je v r. 2020. Podľa prognózných vstupov sa v súčasnosti nepreukazuje potreba vybudovať diaľnicu D1 na úseku Michalovce - Sobrance - št. hranica SR/UA v plnom priečnom profile.

Priečne usporiadanie cesty III. triedy z hľadiska ich súčasnej i výhľadovo očakávanej zátiaženosti a funkcie bude vyhovovať aj v budúcnosti.

Hlavným problémom v cestnej sieti miestnych komunikácií obcí je ich kvalita. Vyžaduje sa ich postupná prestavba s odvodnením a vybavením pešími chodníkmi.

Systémy pre peších a pre cyklistov

Obec Hažín má vybudované obojstranné pešie komunikácie pozdĺž hlavných komunikácií oddelené od cesty zeleným pásom. Pred objektmi občianskej vybavenosti (potraviny, kostol, pohostinstvo a pod.) sú väčšie rozptyľové plochy.

V obci nie sú v súčasnosti cyklotrasy. Z obce je navrhovaná cyklotrasa –pozdĺž miestnej komunikácie s pokračovaním po ľavej strane cesty III/050 234 s napojením na trasu na kótu 118,0 m n.m.

Systém hromadnej dopravy

Na verejnú autobusovú dopravu je obec napojená cez hlavnú dopravnú os - cestu I/50. Obec je v roku 2013 obsluhovaná linkou 809409 s ôsmymi párami spojov za deň (a ďalšími 3 párami autobusov zastavujúcimi na križovatke cesty I/50 a cesty III. triedy do obce). Ponuka spojov verejnej dopravy je temer o polovicu menšia ako pred desiatimi rokmi.

Problémom obce je aj údržba dopravných zariadení pre prímestskú autobusovú dopravu, t.j. zastávok, nástupíšť, čakacích prístreškov, zriaďovanie otočiek či odstavných parkovísk pre autobusy v obci Hažín a podobne.

Technická infraštruktúra

Zásobovanie elektrickou energiou

Prenos elektrickej energie zabezpečujú transformovne 22/0,4 kV pripojené vzdušnými 22 kV prípojkami na vonkajšie vedenia z elektrickej stanice 110/22 kV – Michalovce. Napojenie obce na konkrétne VN vedenia je nasledovné:

Obec Hažín je napojená z VN vedenia č.528, cez 5 transformačných staníc s výkonom 100 až 250 kWh

- 2x transformačné stanice (TS) v majetku VSD a.s.
- 3x TS cudzie

Zásobovanie zemným plynom

Obec je plynofikovaná od r.1995. Cez riešené územie prechádza VTL plynovod (Michalovce – Lažňany – Sobrance) v bezprostrednej blízkosti obce. Na tento plynovod je napojená obec VTL prípojkou cez RS Hažín. Dodávka zemného plynu je zabezpečená z regulačných staníc s vyťaženosťou v rozsahu 25% - 42%, takže poskytujú aj dostatočnú rezervu množstva a tlaku plynu i pre budúcich odberateľov.

Zásobovanie pitnou vodou

Potreba vody pre obyvateľstvo, občiansku vybavenosť a iných odberateľov je zabezpečovaná z verejného vodovodu a individuálne z vlastných studní, v ktorých voda často nevyhovuje zdravotno-technickým normám. Napojenie obce je riešené priamo na hlavné prírodné potrubie vodovodu Vihorlat – Popričný – Michalovce krátkou odbočkou. Potrubie je napojené na vodojem v Porube nad Vihorlatom o objeme 2500 m³ s kótou dna 212,0 mn.m.

Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Obec Hažín má vybudovanú verejnú kanalizáciu. Odpadové vody odtekajú do vlastnej mechanicko-biologickej čistiacej stanice odpadových vôd, ktorá je umiestnená v južnej časti zastavaného územia. Vyústenie ČOV je výtlačným potrubím do toku Čierna voda. ČOV má kapacitu 1000 EO, napojenosť na kanalizačnú sieť tvorí 92% (údaj obce Hažín z roku 2014). Dažďové vody sú odvádzané z územia ryhami a cestnými priekopami do odvodňovacích kanálov.

Environmentálna situácia

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Kvalita povrchových a podzemných vôd priamo v obci nie je sledovaná v rámci celoslovenského monitoringu. V obci je vybudovaná kanalizácia a ČOV.

Kvalita ovzdušia

V obci sa nenachádza veľký zdroj znečistenia ovzdušia, ani monitorovacie zariadenie na meranie kvality ovzdušia. Rozhodujúce najvýznamnejšie priemyselné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia sú od územia obce vzdialené, pričom sú situované na sever, resp. južne od obce. Emisie z týchto zdrojov v rámci emisií celkového diaľkového prenosu znečisťujúcich látok celoplošne ovplyvňujú kvalitu ovzdušia aj v katastrálnom území obce Hažín.

Z matematického modelovania kvality ovzdušia na území SR možno skonštatovať, že oblasť obce je mierne zaťažená a to predovšetkým koncentraciami častíc PM₁₀ – prašné častice do veľkosti 10 µm, avšak hodnoty koncentrácií neprekračujú platnú limitnú hodnotu. Hodnoty koncentrácií ďalších znečisťujúcich plyných látok a ťažkých kovov (SO₂, NO₂, CO, Pb, Benzén) sú taktiež pod limitnými hodnotami. Vo všeobecnosti možno kvalitu ovzdušia hodnotiť ako mierne znečistenú – znečistenie predstavuje strednú úroveň, pričom limitné hodnoty znečistenia nie sú prekračované.

Hluk

Hlavným líniovým zdrojom hluku v území je automobilová doprava. Najvýznamnejšia hluková záťaž je v úseku cesty č. I/50 križovatka II/555 – odbočka Hažín, kde základná ekvivalentná hladina hluku 7,5 m od osi cesty dosahuje hodnotu 70,8 dB (A) (podľa vyhodnotenia stavu hlukovej situácie rekreačného priestoru Zemplínska Šírava vypracovanej v zmysle Metodických pokynov SK – VTIR Bratislava).

Odpadové hospodárstvo

Na území obce vznikajú predovšetkým komunálne odpady (KO), ktoré sú produkované obyvateľmi obce. Celková produkcia KO v roku 2013 bola 75 t. Množstvo KO na 1 obyvateľa obce v roku 2013 bolo 160 kg/obyvateľa. Zber a prepravu KO zabezpečuje FURA, s.r.o. Rozhanovce. Zber KO sa realizuje do 110 l zberných nádob tzv. KUKA. V obci sa realizuje aj separovaný zber odpadu – zmiešané plasty, PET fľaše, papier, kovové obaly, elektroodpad, pneumatiky, nebezpečný odpad. Zber a preprava objemového odpadu, drobného stavebného odpadu a vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu s obsahom škodlivín sa realizuje prostredníctvom veľkokapacitných kontajnerov, najmenej 2 x ročne. Kaly z čistenia komunálnych odpadových vôd, žump a septikov sa zhodnocujú prostredníctvom firmy Agrospol s.r.o. Čechov.

V súčasnosti sa všetok zmesový komunálny odpad zneškodňuje skládkovaním na skládke odpadov v obci Husák.

Partnerstvá a komunitné aktivity

Partnerstvá sú v súčasnosti rozvinuté predovšetkým na neformálnej úrovni priamo v obci – samospráva spolupracuje najmä s podnikateľmi, cirkvami a miestnymi organizáciami. Vo vzťahu obce a iných vonkajších partnerov okrem neformálnej úrovne (spolupráca s obcami – susedmi) sú dôležité formálne partnerstvá:

- Mikroregión Juh Šíravy
- VIPA - vidiecky parlament
- Obecný športový klub
- Jednota dôchodcov
- Gréckokatolícka a pravoslávna cirkev
- RZMO Michalovský región
- ZMOS
- SPOD
- ZPOZ
- OZ Medzi riekami
- OZ ResetH
- Zemplínska spoločnosť

Komunitné aktivity v obci spočívajú ťažiskovo v kultúrno – spoločenských podujatiach viazaných na tradičné cirkevné sviatky a spoločenské udalosti (Novoročný ohňostroj, Stolnotenisový turnaj, Veľká noc, Stavanie mája, Deň matiek, Odpustové slávnosti, Deň detí, Memoriál, Cyklotúra, Tenisový turnaj, Oslavy SNP, Deň obce, Úcta k starším, Halloween, Mikuláš, Vianoce).

Periodické kultúrne –spoločenské - náboženské podujatia:

- Novoročný ohňostroj
- Stavanie mája
- Kultúrno-športový deň
- Mesiac úcty k starším
- Tenisový turnaj
- Cyklotúra
- Mikuláš

SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
----------------------	----------------------

- vybudovaná technická infraštruktúra (kanalizácia a ČOV, plynofikácia, obecný vodovod, verejné osvetlenie, obecný rozhlas, dobrý stav časti chodníkov a ciest autobusové zastávky, dom smútku) - vybudovaná a využívaná kultúrnospoločenská infraštruktúra (komunitné centrum, zrekonštruovaný Kultúrny dom) - vybudovaná infraštruktúra pre šport a voľný čas (detské ihriská, tenisový kurt, futbalové ihrisko, fitness centrum) - pravidelne realizované kultúrne akcie - pôsobenie rôznych záujmových organizácií a združení v obci (Miestna organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska, futbalový klub, obecný športový klub, združenie Ideálna mládežnícka aktivita) - blízkosť okresného mesta (8 km) - aktívni občania (poslanci, kronikárka) - dobrá propagácia obce na webe (5. miesto na Slovensku) - komunikácia a prezentácia obce a aktivít na sociálnych sieťach - zavedený a využívaný separovaný zber - nový kamerový systém - potraviny s miestnym pohostinstvom - zavedený predaj z dvora (med), pôsobenie samostatne hospodáriacich roľníkov - dostupnosť rýchlej záchrannej služby (do 8 min.) - relatívne dobrá verejná doprava - pripravené projektové dokumentácie na nové projekty - 100% dostupnosť internetu	- opotrebovaný asfalt na chodníkoch a cestách (k cintorínu, pri OCÚ – smer Lúčky) - absencia cesty k ČOV - absencia chodníka smerom k hlavnej ceste - chýbajúci zberný dvor - málo zelene - nedokončená sieť cyklotrás - chýba značenie turistických chodníkov (smerom na Senné) - znečisťovanie ciest poľnohospodármi - nákladná prevádzka ČOV - chýbajúce pracovné príležitosti v obci - nefunkčný bývalý sklad obilia - narušené medzilidské vzťahy kvôli riešeniu problému prívalových vôd - zlý stav kostola – vonkajšia údržba - telefonické vedenie pozdĺž zelených pásov - potreba optického káblu
Príležitosti - záujem o bývanie v obci (noví prisťahovalci) - intenzívnejšia spolupráca obce s relevantnými združeniami (OZ Medzi riekami, Vtáčí raj) - podpora predaja z dvora – spájanie a sieťovanie do regionálnej značky - zvýšenie atraktívnosti obce (vybudovanie bielej vahadlovej studne, cyklotrasy v smere na Širavu cez Lúčky, Senné sťahované vtáky,	Ohrozenia - častejšie prívalové vody - obhospodarovanie pôdy súkromnými vlastníckmi spôsobom zvyšujúcim riziko prívalových vôd - zlá ekonomická situácia - odchod za prácou do zahraničia - vysoká nezamestnanosť - nízky prílev investorov do okresu a regiónu - vysoká administratívna náročnosť získavania

Božie muky) - návrat k sprírodneniu krajiny, k pôvodným biotopom – pasienky a lúky - revitalizácia poľnohospodárskeho dvora (využitie na rybník) - blízkosť rekreačnej oblasti Zemplínska Šírava - možnosť ubytovania v kultúrnom dome – turistická ubytovňa - zlepšenie poskytovania služieb pohostinstva, potravín	finančnej podpory zo štátnych dotácií
---	--

Strategická časť

VÍZIA

Obec Hažín je obec, atraktívna pre jej obyvateľov aj návštevníkov. Má vytvorené vhodné podmienky pre plnohodnotný život svojich obyvateľov, ktorý, spolunažívajú v duchu spolupráce, vzájomného porozumenia a rešpektovania sa.

Je to obec s vybudovanou základnou infraštruktúrou, vytvorenými vhodnými podmienkami pre pokojné a kvalitné bývanie a dostatočnými možnosťami na realizáciu voľnočasových aktivít (spoločenské, kultúrne a športové aktivity), pri zachovaní rázu krajiny a úrovne kvality ŽP.

STRATEGICKÝ CIEĽ

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce prostredníctvom využitia ľudského, materiálneho, prírodného a ekonomického potenciálu obce tak, aby to prispelo k zvýšeniu kvality života obyvateľov.

Socioekonomická analýza a SWOT analýza poukázala na silu, potenciál a príležitosti pre rozvoj obce Hažín ale aj na problémy obce.

Sila, potenciál a príležitosti pre rozvoj obce

- takmer kompletne vybudovaná technická infraštruktúra
- vybudovaná a využívaná kultúrnospoločenská a športová infraštruktúra
- pravidelne realizované kultúrne akcie
- pôsobenie rôznych záujmových organizácií a združení v obci
- zavedený a využívaný separovaný zber
- záujem o bývanie v obci
- podpora predaja z dvora
- zvýšenie atraktívnosti obce (vybudovanie bielej vahadlovej studne, cyklotrasy...
- blízkosť rekreačnej oblasti Zemplínska Šírava, Vihorlat, Morské oko

Identifikované problémové oblasti:

- Základná (technická) infraštruktúra
- Životné prostredie
- Miestna ekonomika

V rámci týchto oblastí boli pomenované nasledovné problémy:

Základná (technická) infraštruktúra

Hlavný problém:

Nevyhovujúci stav základnej infraštruktúry v obci

Hlavné príčiny:

- Opatrebovaný asfalt na miestnych komunikáciách (najmä na ceste k cintorínu) a chodníkov
- Absencia cesty k ČOV
- Chýbajúci chodník smerom k hlavnej ceste (I/50 – autobusová zastávka)
- Absencia cyklotrasy

Životné prostredie

Hlavný problém:

Nedostatočná kvalita životného prostredia

Hlavné príčiny:

- Nedostatok zelene resp. zelených plôch v obci
- Častý výskyt privalových vôd
- Absencia zberného dvora
- Znečisťovanie ciest poľnohospodármi
- Potreba mechanizmov na údržbu ciest a zelene /traktor, kosačka.../

Miestna ekonomika

Hlavný problém:

Málo rozvinutý potenciál využívania miestnych zdrojov

Hlavné príčiny:

- Chýbajúce značenie turistických chodníkov (v smere na Senné)
- Nevyužívané objekty (bývalý poľnohospodársky dvor a sklad obilia)
- Absencia lokálnych atraktivít (studňa)
- Nízka kvalita a rozsah poskytovaných služieb v cestovnom ruchu (pohostinstvo, ubytovanie)
- Nízka miera využívania možností predaja z dvora

Programová časť

Ciele, opatrenia a aktivity

Oblasť: Základná (technická) infraštruktúra

Hlavný cieľ:

Zlepšiť stav základnej infraštruktúry v obci

Opatrenia:

1.1. Opatrenie: Zlepšenie stavu miestnych komunikácií (cesty, chodníky)

Aktivity:

- 1.1.1. Oprava cesty a chodníkov v obci
- 1.1.2. Oprava cesty smer Lúčky
- 1.1.3. Vybudovanie cesty k ČOV
- 1.1.4. Majetkovo právne usporiadanie pozemkov pod chodníkmi a zelenými pásmi v hornej časti obce od č. domu 49 po č. domu 164

1.2. Opatrenie: Údržba Domu smútku a cintorína

Aktivity:

- 1.2.1. Oprava strechy, chodníka, priestoru pred Domom smútku, vytvorenie urnového hája, spomienkového miesta rodákov

1.3. Opatrenie: Napojenie na sieť cyklotrás / Vybudovanie cyklistických trás

Aktivity:

- 1.3.1. Vyvinúť iniciatívu na napojenie sa na navrhované cyklotrasy v okolí Michaloviec, Zemplínskej Šíravy a Senných rybníkov

1.4 Opatrenie: Zvýšenie bezpečnosti občanov a majetku obce

- 1.4.1. Rozšírenie existujúceho kamerového systému v obci o ďalšie kľúčové miesta v obci

Oblasť: Životné prostredie

Hlavný cieľ:

Zvýšenie kvality životného prostredia

Opatrenia:

2.1.Opatrenie: Riešenie problému príválových vôd

Aktivity:

- 2.1.1. Pripraviť a zrealizovať projekt pozemkových úprav
- 2.1.2. Dokončiť úpravu terénu nad cintorínom (Hon Hrun)
- 2.1.3. Vyčistenie kanálu (časť za KD – Hon Nižné Záhumienky)

2.2.Opatrenie: Vylepšovanie mikroklimy v obci a zvýšenie ekologickej stability

Aktivity:

- 2.2.1. Výsadba ochrannej zelene
- 2.2.2. Výsadba zelene v obci
- 2.2.3. Výstavba rybníka

2.3.Opatrenie: Zlepšenie hospodárenia s odpadmi

Aktivity:

- 2.3.1. Vybudovanie zberného dvora
- 2.3.2. Výchova a osвета obyvateľov v oblasti ŽP
- 2.3.3. Zavedenie sankcií za spaľovanie inak separovaného odpadu (PET fľaše, papier, pneumatiky a pod.)
- 2.3.4. Rozširovanie a zefektívnenie separovaného zberu odpadu, s cieľom znižovania komunálneho odpadu

Oblasť: Miestna ekonomika (cestovný ruch, rozvoj poľnohospodárstva, služby)

Hlavný cieľ:

Zlepšiť využitie potenciálu miestnych zdrojov

Opatrenia:

3.1.Opatrenie: Zvýšenie atraktívnosti obce a územia (s využitím kultúrno-historického potenciálu)

Aktivity:

- 3.1.1. Vybudovanie vahadlovej studne
- 3.1.2. Úprava autobusových zastávok
- 3.1.3. Inštalácia smerových tabúl (smer Šírava, Senné, ap.)
- 3.1.4. Inštalácia informačnej tabule (pred Gréckokatolíckym kostolom)
- 3.1.5. Inštalácia tabule pred KD (letecký pohľad, orientačná tabuľa)
- 3.1.6. Výstavba altánku v športovo oddychovej zóne
- 3.1.7. Vybudovanie prírodného amfiteátru za KD
- 3.1.8. Obnova obecnej studne pri KD
- 3.1.9. Vybudovanie parkovacích plôch pri KD

3.2.Opatrenie: Rozvoj poľnohospodárstva

Aktivity:

- 3.2.1. Podpora malých pestovateľov zeleniny a ovocia a chovateľov
- 3.2.2. Podpora predaja z dvora

3.3.Opatrenie: Zvýšenie kvality a rozsahu služieb (pohostinstvo, ubytovanie, šport)

Aktivity:

- 3.3.1. Pripraviť možnosti ubytovania v KD
- 3.3.2. Rokovať o získaní pozemkov pod futbalovým ihriskom do prenájmu resp. vlastníctva obce

Oblasť: Ľudské zdroje a partnerstvá

Hlavný cieľ:

Rozširovať spoluprácu a vytvárať partnerstvá

Opatrenia:

4.1.Zintenzívniť spoluprácu so združeniami (Medzi riekami, Juh Šíravy)

Aktivity:

- 4.1.1. Účasť v partnerstvách, ktoré prinášajú obci pozitívny osoh
- 4.1.2. Realizovať spoločné aktivity (napr. spoločné festivaly, spoločné kandidatury na usporadúvanie podujatí, športové turnaje, podujatia pre rodiny, konferencie, workshopy a iné)

4.2. Podpora miestnych iniciatív (spolky, ...) a podujatí

Aktivity:

- 4.2.1. Výstava plodov Zeme
- 4.2.2. Prezentácia kultúrno historického dedičstva
- 4.2.3. Identifikovať aktívnych občanov obce
- 4.2.4. Osloviť aktívnych občanov obce s ponukou angažovania sa do vecí verejných
- 4.2.5. Vydávanie informačného občasníka samosprávou so zreteľom na zabezpečenie informovanosti občanov obce
- 4.2.6. Zriadiť na web stránke obce galériu úspešných a aktívnych ľudí obce
- 4.2.7. V rámci Dňa obce udeľovať Cenu obce a Cenu starostu obce aktívnym občanom
- 4.2.8. Pripraviť a vybaviť miestnosť na stretávanie sa členov Jednoty dôchodcov

Merateľné ukazovatele

OPATRENIE / AKTIVITA		MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	CIEĽ. HODN. K ROKU 2020
Oblasť:	Základná (technická) infraštruktúra		
Hlavný cieľ:	Zlepšiť stav základnej infraštruktúry v obci		
Opatrenie 1.1.	Zlepšenie stavu miestnych komunikácií (cesty, chodníky)		
Aktivita 1.1.1.	Oprava cesty a chodníkov v obci	Dĺžka opravených chodníkov a cesty	3016 m
	1.1.2. Oprava cesty smer Lúčky	Dĺžka opravenej cesty	220 m
	1.1.3. Vybudovanie cesty k ČOV	Dĺžka vybudovanej cesty	240 m
Opatrenie 1.2.	Údržba Domu smútku a cintorína		
Aktivita 1.2.1.	Oprava strechy	Počet opravených striech	1
	1.2.2. Oprava chodníka, priestoru pred Domom smútku	Opravené prvky	2
	1.2.3. Vytvorenie urnového hája	Počet miest pre urny	20
	1.2.4. Vytvorenie spomienkového miesta rodákov	Nové prvky	2
Opatrenie 1.3.	Napojenie na sieť cyklotrás / Vybudovanie cyklistických trás		
Aktivita 1.3.1.	Vyvinúť iniciatívu na napojenie sa na navrhované cyklotrasy v okolí Michaloviec, Zemplínskej Šíravy a Senných rybníkov	Počet proj. dokumentácií	1
		Dĺžka vybudovaných cyklotrás	5 km
Opatrenie 1.4	Zvýšenie bezpečnosti občanov a majetku obce		
Aktivita 1.4.1.	Rozšírenie existujúceho kamerového systému v obci o ďalšie kľúčové miesta v obci	Počet nových monitorovaných priestorov	3
Oblasť:	Životné prostredie		
Hlavný cieľ:	Zvýšenie kvality životného prostredia		
Opatrenie 2.1.	Riešenie problému prívabých vôd		
Aktivita 2.1.1.	Pripraviť a zrealizovať projekt pozemkových úprav	Počet projektov poz. úprav	1
	2.1.2. Dokončiť úpravu terénu nad cintorínom (Hon Hrun)	Upravená plocha	0,5 ha
	2.1.3. Vyčistenie kanálu (časť za KD – Hon Nižné Záhumienky)	Dĺžka vyčisteného kanála	1 km
Opatrenie 2.2.	Vylepšovanie mikroklimy v obci a zvýšenie ekologickej stability		
Aktivita 2.2.1.	Výsadba ochrannej zelene	Výsadené stromy a kry	100 ks
	2.2.2. Výsadba zelene mimo obce	Výsadené stromy a kry	200ks
	2.2.3. Výstavba rybníka	Prípravná dokumentácia	1
Opatrenie 2.3.	Zlepšenie hospodárenia s odpadmi		
Aktivita 2.3.1.	Vybudovanie zberného dvora	Počet zberných dvorov	1

2.3.2.	Výchova a osвета obyvateľov v oblasti ŽP	Počet osvetových podujatí	1 za rok
2.3.3.	Zavedenie sankcií za spalovanie inak separovaného odpadu (PET fľaše, papier, pneumatiky a pod.)	Počet inovovaných VZN	1
2.3.4.	Rozširovanie a zefektívnenie separovaného zberu odpadu, s cieľom znižovania komunálneho odpadu	Počet nových zbieraných komodít	1
Oblasť:	Miestna ekonomika (cestovný ruch, rozvoj poľnohospodárstva, služby)		
Hlavný cieľ:	Zlepšiť využitie potenciálu miestnych zdrojov		
Opatrenie 3.1.	Zvýšenie atraktívnosti obce a územia (s využitím kultúrno-historického potenciálu)		
Aktivita:	3.1.1. Vybudovanie vŕhadlovej studne	Počet studní	1
	3.1.2. Úprava autobusových zastávok	Počet upravených zastávok	1
	3.1.3. Inštalácia smerových tabúl (smer Širava, Senné, ap.)	Počet tabúl	2
	3.1.4. Inštalácia informačnej tabule (pred Gréckokatolíckym kostolom)	Počet info tabúl	1
	3.1.5. Inštalácia tabule pred KD (letecký pohľad, orientačná tabuľa)	Počet tabúl	1
	3.1.6. Výstavba altánku v športovo oddychovej zóne	Počet altánkov	1
	3.1.7. Vybudovanie prírodného amfiteátru za KD	Počet amfiteátrův	1
	3.1.8. Obnova obecnej studne pri KD	Počet studní	1
	3.1.9. Vybudovanie parkovacích plôch pri KD	Počet parkovacích miest	7
Opatrenie 3.2.	Rozvoj poľnohospodárstva		
Aktivita:	3.2.1. Podpora malých pestovateľov zeleniny a ovocia a chovateľov	Počet akcií pre pestovateľov	1
	3.2.2. Podpora predaja z dvora	Počet akcií predaja z dvora	1
Opatrenie 3.3.	Zvýšenie kvality a rozsahu služieb (pohostinstvo, ubytovanie, šport)		
Aktivita:	3.3.1. Pripraviť možnosti ubytovania v KD	Počet izieb ubytovania	3
	3.3.2. Rokovať o získaní pozemkov pod futbalovým ihriskom do prenájmu resp. vlastníctva obce	Počet stretnutí s cieľom získať pozemky	5
Oblasť:	Ľudské zdroje a partnerstvá		
Hlavný cieľ:	Rozširovať spoluprácu a vytvárať partnerstvá		
Opatrenie 4.1.	Zintenzívniť spoluprácu so združeniami (Medzi riekami, Juh Širavy)		
Aktivita:	4.1.1. Účasť v partnerstvách, ktoré prinášajú obci pozitívny osov	Počet subjektov ktorých je obec členom	8
	4.1.2. Realizovať spoločné aktivity (napr. spoločné festivaly, spoločné kandidatury na usporadúvanie podujatí, športové turnaje, podujatia pre rodiny, konferencie, workshopy a iné)	Počet spoločných aktivít združení s účasťou obce	1 za rok
Opatrenie 4.2.	Podpora miestnych iniciatív (spolky, ...) a podujatí		
Aktivita:	4.2.1. Výstava plôdov Zeme	Počet výstav	1
	4.2.2. Prezentácia kultúrno historického dedičstva	Počet prvků prezentujúcich dedičstvo (podujatia, články, výstavy ap.)	2
	4.2.3. Identifikovať aktívnych občanov obce	Počet stretnutí s aktívnymi	3 ročne
	4.2.4. Osloviť aktívnych občanov obce s ponukou angažovania sa do vecí verejných	Počet nových účastníkov stretnutí	2 každý rok
	4.2.5. Vydávanie informačného občasníka samosprávou so zreteľom na zabezpečenie informovanosti občanov obce	Počet vydaných občasníkov	2 ročne
	4.2.6. Zriaďiť na web stránke obce galériu úspešných a aktívnych ľudí obce	Počet nových podstránok	1
	4.2.7. V rámci Dňa obce udeľovať Cenu obce a Cenu starostu obce aktívnym občanom	Počet ocenených	1 ročne
	4.2.8. Pripraviť a vybaviť miestnosť na stretávanie sa členov Jednoty dôchodcov	Počet miestností	1

Realizačná časť

Mechanizmus implementácie

Jednou z podmienok realizovateľnosti akéhokoľvek plánu je funkčný implementačný mechanizmus na úrovni nositeľa plánu, v tomto prípade na úrovni obce. Implementačný mechanizmus zahŕňa:

1. vypracovanie krátkodobého plánu aktivít na obdobie jedného až troch rokov (viď. kapitola Akčný plán)
2. zavedenie systému rozhodovania
3. zabezpečenie implementačných činností, najmä:
 - riadenie a koordináciu implementácie/realizácie,
 - komunikácia interná (smerom do vnútra organizácie), externá (smerom vonok)
 - budovanie partnerstiev, cieľovej spolupráce a komunikácia
 - projektový manažment od prípravy až po realizáciu projektov,
 - monitoring, aktualizácia AP a vyhodnocovanie dosahovania cieľov plánu (prostredníctvom návrhu indikátorov)
4. zabezpečenie zdrojov: ľudských, finančných a administratívnych

Akčný plán (spravidla na 1 – 3 roky) je nástroj na riadenie a usmerňovanie plnenia cieľov a opatrení PHSR schváleného v zastupiteľstve obce. Aby spĺňal svoj účel, jeho obsahom na dané obdobie musí byť vecný, časový a finančný plán. Tieto 3 atribúty akčného plánu sú základom pre monitoring a hodnotenie plnenia stratégie v stanovených časových intervaloch. Obe činnosti - monitoring a hodnotenie sú dôležitou a nevyhnutnou súčasťou riadenia rozvoja mikroregiónu, pretože umožňujú:

- a) flexibilne reagovať na prípadné zmeny (vnútorné, vonkajšie) vnútorné),
- b) zapracovávať korekcie,
- c) vyhodnocovať úspešnosť plnenia rozvojového dokumentu,
- d) vyhodnocovať progres v rozvoji mikroregiónu

Aktivity a úlohy sú jednotlivé činnosti a úkony, ktoré je potrebné vykonať v logickom slede a časovom rámci tak, aby po ich splnení boli naplnené jednotlivé ciele. Nedostatočné resp. nesprávne zadanie úloh alebo zle stanovený časový rozvrh ich plnenia, a finančný plán už v etape prípravy, môže viesť k chybám a zlyhaniu pri realizácii akčného postupu.

Rozhodovanie vo veciach implementácie/realizácie plánu (o schválení, zmenách, či aktualizácii dokumentu, o výbere projektov a pod.) bude prebiehať na úrovni zastupiteľstva obce. Prvým nevyhnutným predpokladom realizácie plánu je jeho schválenie a záväznosť na úrovni zastupiteľstva.

Monitoring je priebežný proces, ktorý sleduje napĺňanie PHSR cez plnenie akčného plánu a to na základe porovnania plánu a skutočnosti. Monitoruje sa hlavne vecné (očakávané výstupy aktivít), časové napĺňanie aktivít, finančné krytie, plnenie úloh (v ročnom pláne) ako aj neočakávané zmeny, ktoré majú vplyv na plnenie akčného plánu. Monitorovanie bude prebiehať polročne.

Vyhodnocovanie dosahovania opatrení a cieľa koncepcie je činnosť uskutočňovaná po určitých etapách na základe súboru ukazovateľov plnenia cieľa a opatrení.

Vyhodnocovanie bude prebiehať spravidla 1x ročne pred spracovaním návrhov na rozpočet na nasledujúce obdobie. Výsledky hodnotenia môžu viesť k aktualizácii PHSR (zmene, doplneniu alebo úprave opatrení a aktivít na ich napĺňanie). Môže tiež viesť k doplneniu alebo k zmene indikátorov.

Východiskový stav indikátorov je potrebné poznať vo všetkých zvolených ukazovateľoch na začiatku implementácie rozvojového dokumentu resp. k 31.12.2013.

Aktualizácia PHSR je organickou súčasťou jej implementácie a vytvára z nej otvorený a flexibilný dokument. Súčasťou procesu aktualizácie je systematický zber a vyhodnocovanie nových podnetov, sledovanie prichádzajúcich príležitostí i ohrození, ako aj výskyt nových skutočností, ktoré neboli známe v čase tvorby a zostavenia dokumentu.

Zodpovedným za tento proces je starosta obce. Periodicita zvažovania aktualizácie je minimálne raz za rok (súčasne s vyhodnocovacím procesom) a v prípade potreby (odborný, legislatívny, politický, strategický podnet) aj častejšie.

Projekty, ich tvorba a manažment, sú jedným z nástrojov pre napĺňanie koncepcie, teda by mali byť zamerané na riešenie už identifikovaných problémov a následne opatrení a aktivít. Obec vytvára a iniciuje len projekty, resp. je partnerom len projektov, ktoré sú v súlade s jeho PHSR. O kapacitách (interných alebo externých) pre prípravu, spracovanie, podanie a manažment projektu rozhoduje vedenie obce. Na základe schválenia projektového zámeru sa vypracováva projekt (vlastnými alebo externými kapacitami), ktorý po schválení spolufinancovania v zastupiteľstve (ak je potrebný), sa predkladá do zodpovedajúcich finančných schém.

Akčný plán

Aktivita

1.1.1 Oprava cesty a chodníkov v obci

Úlohy:

- spracovanie projektovej dokumentácie
- získanie stavebného povolenia
- spracovanie realizačného projektu
- zabezpečenie finančných prostriedkov
- výber dodávateľa technológie
- realizácia projektu

Zodpovedný: vybraný dodávateľ

Termín: r. 2015-2018

Zdroj financovania/(odhadované) náklady: Ministerstvo vnútra, Úrad vlády, MFSR 231.000€

1.1.1 Oprava cesty smer Lúčky

Úlohy:

- majetkovo právne usporiadanie pozemku s SPF
- spracovanie projektovej dokumentácie
- získanie stavebného povolenia
- spracovanie realizačného projektu

- zabezpečenie finančných prostriedkov
- realizácia projektu

Zodpovedný: vybraný dodávateľ

Termín: r. 2015-2018

Zdroj financovania/(odhadované) náklady: Ministerstvo vnútra, Úrad vlády, MFSR 15.000€

1.1.2 Vybudovanie cesty k ČOV

Úlohy:

- spracovanie projektovej dokumentácie
- získanie stavebného povolenia
- spracovanie realizačného projektu
- zabezpečenie finančných prostriedkov
- výber dodávateľa technológie
- realizácia projektu

Zodpovedný: vybraný dodávateľ

Termín: r. 2015-2018

Zdroj financovania/(odhadované) náklady: Ministerstvo vnútra, Úrad vlády, MFSR €, 18.000€

1.2.1. Oprava strechy, chodníka, priestoru pred Domom smútku, vytvorenie urnového hája, spomienkového miesta rodákov

Úlohy:

- zabezpečenie finančných prostriedkov
- výber dodávateľa technológie
- realizácia projektu

Zodpovedný: vybraný dodávateľ, OCU

Termín: r. 2015-2016

Zdroj financovania/(odhadované) náklady: MFSR, Úrad vlády, 15.000€

1.3.1 Vyvinúť iniciatívu na napojenie sa na navrhované cyklotrasy v okolí Michaloviec, Zemplínskej Šíravy a Senných rybníkov

Úlohy:

- Rokovať s kompetentnými (VÚC, RZTZ) ohľadom napojenia obce na navrhované cyklotrasy

Termín: rok 2015

Zodpovedný: OCÚ

2.1.1 Pripraviť a zrealizovať projekt pozemkových úprav

Úlohy:

- Vypracovať žiadosť v rámci možnosti čerpania finančných prostriedkov z dotačnej politiky štátu, EU a iných zdrojov

Zodpovedný: OCÚ, r. 2015-2018

2.1.2 Dokončiť úpravu terénu nad cintorínom (Hon Hrun)

Úlohy:

- Zrealizovať terénne úpravy

Zodpovedný: OCÚ, r. 2015 -2018

Zdroj financovania/(odhadované) náklady: POD Zelená dedina, 5.000€

Vyčistenie kanálu (časť za KD – Hon Nižné Záhumienky)

Úlohy:

- Pripraviť projekt na získanie finančných prostriedkov

Zodpovedný: OCÚ, r. 2015

Zdroj financovania/(odhadované) náklady, Envirofond, 3.000€

2.3.1 Vybudovanie zberného dvora

Úlohy:

- Vypracovať žiadosť v rámci možnosti čerpania finančných prostriedkov z dotačnej politiky štátu, EU a iných zdrojov

Zodpovedný: OCÚ, r. 2015

Zdroj financovania/(odhadované) náklady: MŽP, Environmentálny fond, 64.000€

2.3.2 Výchova a osвета obyvateľov v oblasti ŽP

Úlohy:

- Spracovať zásady (VZN) podpory zvýhodnenia obyvateľov obce za ich angažovanosť v procese vzdelávania a zveľaďovania ŽP v obci

Zodpovedný: OCÚ, do r. 2018

2.3.3 Rozširovanie a zefektívnenie separovaného zberu odpadu, s cieľom znižovania komunálneho odpadu

Úlohy:

- Využiť všetky možné formy na informovanie občanov o problematike triedenia a zhodnocovania odpadov

Zodpovedný: OCÚ, r.2015

Zdroj financovania/(odhadované) náklady: MŽP, Environmentálny fond, 5.000€

3.1.1 Vybudovanie vahadlovej studne

Úlohy:

- V spolupráci s poľnohospodármi zabezpečiť vybudovanie studne

Zodpovedný: OCÚ, r. 2016:

Zdroj financovania/(odhadované) náklady: Program obnovy dediny , 3.000€

3.1.2 Úprava autobusových zastávok

Úlohy:

- Zrealizovať rekonštrukciu autobusovej zastávky

Zodpovedný: OCÚ, do r. 2018

Zdroj financovania/(odhadované) náklady: Program obnovy dediny 1.600€

3.1.3 Inštalácia smerových tabúl (smer Širava, Senné, ap.)

Úlohy:

- Zabezpečiť vytvorenie a výrobu informačných turistických tabúl

Zodpovedný: OCÚ. do r.2018

Zdroj financovania/(odhadované) náklady: Program obnovy dediny, 600€

3.1.4 Inštalácia informačnej tabule (pred Gréckokatolíckym kostolom)

Úlohy:

- Podporovať hrdosť a patriotizmus obyvateľov na svoju obec vhodnými vonkajšími znakmi a symbolmi

Zodpovedný: OCÚ. do r.2015

Zdroj financovania/(odhadované) náklady: Program obnovy dediny, 300€

3.1.5 Inštalácia tabule pred KD (letecký pohľad, orientačná tabuľa)

Úlohy:

- Zabezpečiť vytvorenie a výrobu informačnej turistickej tabule

Zodpovedný: OCÚ. r.2016

Zdroj financovania/(odhadované) náklady Program obnovy dediny 450€

3.1.6 Rozšírenie existujúceho kamerového systému v obci o ďalšie kľúčové miesta v obci

Úlohy:

- Vypracovať žiadosť v rámci možnosti čerpania finančných prostriedkov z dotačnej politiky štátu, EU a iných zdrojov

Zodpovedný: OCÚ, r. 2015-2016

Zdroj financovania/(odhadované) náklady: Ministerstvo vnútra, 18.000€

3.2.1 Podpora malých pestovateľov zeleniny a ovocia a chovateľov

Úlohy:

- Podporovať občianske iniciatívy vytvorením vhodných podmienok (prezentácie spojené s predajom, informovanie na web stránke, v Obecných novinách, ...)

Zodpovedný: OCÚ, r.2015

Zdroj financovania/(odhadované) náklady: OCÚ, 100€

3.2.2 Podpora predaja z dvora

Úlohy:

- Podporovať občianske iniciatívy vytvorením vhodných podmienok prezentácie spojené s predajom, informovanie na web stránke, v Obecných novinách..)

Zodpovedný: OCÚ, r.2015

Zdroj financovania/(odhadované) náklady: OCÚ, 100€

3.3.1 Pripraviť možnosti ubytovania v KD

Úlohy:

- Zrealizovať funkčné využitie zrekonštruovaných priestorov KD nákupom nábytku

Zodpovedný: OCÚ, r.2015

Zdroj financovania/(odhadované) náklady OCÚ, 5.000€

3.3.2 Rokovať s vlastníkmi pozemkov na futbalovom ihrisku o odkúpení, resp. prenájme do vlastníctva obce

Úlohy:

- Iniciovať rokovania s vlastníkmi pozemkov

Zodpovedný: OCÚ, r.2015 -2016

3.3.3 Zriadiť na web stránke obce galériu úspešných a aktívnych ľudí obce

Úlohy:

- Zozbierať informácie, fotografie a umiestniť ich na web stránku

Zodpovedný OCÚ, I. polrok 2015

3.3.4 V rámci Dňa obce udeľovať Cenu obce a Cenu starostu obce aktívnym občanom

Úlohy:

- Spracovať miestnu databázu aktívnych občanov
- Zabezpečiť súbor pamätných materiálov

Zodpovedný: OCÚ, r.2015

Zdroj financovania/(odhadované) náklady : OCÚ, 1.000€

4.1.1 Účasť v partnerstvách, ktoré prinášajú obci pozitívny osoh

Úlohy:

- Zmapovať možnosti vytvorenia partnerstiev

Zodpovedný: OCÚ, r.2015

Zdroj financovania/(odhadované) náklady : OCÚ, 100€

4.1.2 Realizovať spoločné aktivity (napr. spoločné festivaly, spoločné kandidatúry na usporadúvanie podujatí, športové turnaje, podujatia pre rodiny, konferencie, workshopy a iné)

Úlohy:

- Efektívne propagovať podujatia medzi obyvateľmi obce a motivovať občanov k aktívnej účasti na podujatiach

Zodpovedný: OCÚ, r.2015

4.2.1 Výstava plodov Zeme

Úlohy:

- Efektívne propagovať podujatie a motivovať občanov k aktívnej účasti na podujatí

Zodpovedný: OCÚ, jeseň 2015

4.2.2 Prezentácia kultúrno historického dedičstva

Úlohy:

- Spracovať kalendár tradičných kultúrnych podujatí v obci počas celého roka

Zodpovedný: OCÚ, r.2016

4.2.3 Identifikovať aktívnych občanov obce

Úlohy:

- Zmapovať a vypracovať databázu aktívnych občanov obce

Zodpovedný: OCÚ, r.2015

4.2.4 Osloviť aktívnych občanov obce s ponukou angažovania sa do vecí verejných

Úlohy:

- Osloviť existujúce formálne a neformálne skupiny obyvateľov s cieľom ich zapojenia do organizovania kultúrnych a športových akcií

Zodpovedný: OCÚ, r.2015

4.2.8 Pripraviť a vybaviť miestnosť na stretávanie sa členov Jednoty dôchodcov

- Zrealizovať vybavenie miestnosti v Komunitnom centre vhodným zariadením

Zdroj financovania/(odhadované) náklady : OCÚ, Nadácia Orange,15.000 €

Zoznam príloh:

- e) Vyhodnotenie plnenia PHSR do roku 2013

Finančná časť

AKTIVITA	ZDROJ FINANCOVANIA	ODHADOVANÉ NÁKLADY
Oprava cesty a chodníkov v obci	MV SR, Úrad vlády, MFSR, Obec	231.000€
Oprava cesty smer Lúčky	MV SR, Úrad vlády, MFSR, Obec	15.000€
Vybudovanie cesty k ČOV	MV SR, Úrad vlády, MFSR, Obec	18.000€
Oprava strechy, chodníka, priestoru pred Domom smútku, vytvorenie urnového hája, spomienkového miesta rodákov	MFSR, Úrad vlády, Obec	15.000€
Vyvinúť iniciatívu na napojenie sa na navrhované cyklotrasy v okolí Michaloviec, Zemplínskej Šíravy a Senných rybníkov	Obec	200€
Pripraviť a zrealizovať projekt pozemkových úprav	MPRVSR, Obec	10.000€
Dokončiť úpravu terénu nad cintorínom (Hon Hrun)	POD Zelená dedina, Obec	5.000€
Vyčistenie kanálu (časť za KD - Hon Nižné Záhumienky)	Environmentálny fond, Obec	3.000€
Vybudovanie zberného dvora	MŽP, Environmentálny fond, Obec	64.000€
Výchova a osвета obyvateľov v oblasti ŽP	Obec	1.000 €
Rozširovanie a zefektívnenie separovaného zberu odpadu, s cieľom znižovania množstva komunálneho odpadu	MŽP, Environmentálny fond, Obec	5.000€
Vybudovanie vahadlovej studne	Program obnovy dediny, Obec	3.000€
Úprava autobusových zastávok	Program obnovy dediny, Obec	1.600€
Inštalácia smerových tabúl (smer Šírava, Senné, ap.)	Program obnovy dediny, Obec	600€
Inštalácia informačnej tabule (pred Gréckokatolíckym kostolom)	Program obnovy dediny, Obec	300€
Inštalácia tabule pred KD (letecký pohľad, orientačná tabuľa)	Program obnovy dediny, Obec	450€
Rozšírenie existujúceho kamerového systému v obci o ďalšie kľúčové miesta v obci	MV SR, Obec	18.000€
Podpora malých pestovateľov zeleniny a ovocia a chovateľov	Obec	100€
Podpora predaja z dvora	Obec	100€
Pripraviť možnosti ubytovania v KD	Obec	5.000€
Rokovať s vlastníkami pozemkov na futbalovom ihrisku o odkúpení, resp. prenájme do vlastníctva obce	Obec	0€
Zriadiť na web stránke obce galériu úspešných a aktívnych ľudí obce	Obec	32€
V rámci Dňa obce udeľovať Cenu obce a Cenu starostu obce aktívnym občanom	Obec	1.000€

Účasť v partnerstvách, ktoré prinášajú obci pozitívny osoh	Obec		100€
Realizovať spoločné aktivity (napr. spoločné festivaly, spoločné kandidatury na usporadúvanie podujatí, športové turnaje, podujatia pre rodiny, konferencie, workshopy a iné)	Obec		500€
Výstava plodov Zeme	Obec		2.000€
Identifikovať aktívnych občanov obce	Obec		0€
Osloviť aktívnych občanov obce s ponukou angažovania sa do vecí verejných	Obec		0€
Pripraviť a vybaviť miestnosť na stretávanie sa členov Jednoty dôchodcov	Nadácia Obec	Orange,	15.000 €
Implementácia PHSR a jeho kontrola	Obec		300 € ročne